

InterogaTIFF
Recomandările
lui Chirilov

»Pagina 4

Mîine: Weekend la Castel
Te așteaptă două zile de filme și evenimente
la Castelul Banffy.

»Pagina 9

InterogaTIFF
Cristi Puiu, autorul
spotului TIFF și membru
în juriu.

»Pagina 10

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#1

Vineri, 31 mai, 2013
www.tiff.ro

TIFF.12

EDIȚIA 12, 31 MAI – 9 Iunie 2013
CLUJ-NAPOCA

English Pages: 12 – 13

În deschidere: *Amanții pasageri*

TIFF 2013 se deschide cu cel mai nou film al regizorului Pedro Almodovar. Esența lui: Trăiește fiecare zi ca și cum ar fi ultima!

Pasagerii unui avion iberic se confruntă cu o situație de criză. Avionul care ar trebui să îi ducă în Mexic are probleme tehnice. Echipajul își propune să le asigure totuși oamenilor o „călătorie” de neuitat. Almodovar lasă subtilitățile la o parte și practică un cine-entertainment. Metafora e la locul ei. Pasagerii – un cuplu proaspăt căsătorit extenuat de fiesta spaniolă, un mafiot aflat pe fugă, o virgină pusă pe fapte mari – sînt o metaforă a poporului spaniol. Spania e cuprinsă de proteste, banii se reduc, veniturile la fel. În condițiile în care nava se scufundă, căpitanul, dacă nu poate face nimic ca să amelioreze situația, poate cel puțin să le ridice moralul. Almodovar se folosește de problema economică a Spaniei, acum devenită un subiect mondial, pentru a-și pune problema dacă echipajul avionului/ liderii politici iberici sînt capabili să țină în frâu o realitate absurdă, debandada propriului popor amfetaminizat, sau dacă nu cumva liderii înșiși sînt niște victime ale propriei nebunii.

Bogdan Minea

IMPORTANT

Dacă vremea e nefavorabilă, filmul ar putea fi proiectat la ora 20.45 la Casa de Cultură a Studenților, pentru posesorii de invitații, și la 22.30, la cinema Florin Piersic, pentru posesorii de bilete. Urmăriți anunțurile legate de Gala de deschidere pe www.tiff.ro și pe Facebook.

Cinematografele TIFF

→ **FLORIN PIERSIC**
P-ța. Mihai Viteazul, nr. 11

→ **ARTA**
Str. Universității, nr. 3

→ **VICTORIA**
B-dul Eroilor, nr. 51

→ **CINEMA CITY**
(în incinta Iulius Mall)

→ **ODEON CINEPLEX**
(în incinta Polus Center)

→ **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța. Lucian Blaga, nr. 1-3

→ **URSUS OPEN AIR**
(Piața Unirii)

→ **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
str. I.C. Brătianu, nr. 22

→ **MĂNĂȘTUR OPEN AIR**
(la terenurile de sport, în zona complexului „Nora”)

→ **Casa TIFF**
Str. Universității, nr. 6

AperiTiff

Redactor șef:
Laura Popescu

Redactor șef adjuncț
Mark Racz

Redactori:
Anca Grădinaru
Cristi Mărculescu
Cătălin Mesaru
Radu Meza
Bogdan Minea
Cătălin Moise

Pagina de engleză:
Jay Weissberg
Martin Blaney
Codruța Crețulescu

Reporteri:
Ion Indolean
Flavia Dima
Bogdan Beșliu
Andrada Lăutaru
Cătălina Mătășaru
Bogdan Sucilă

Fotografi:
Vlad Gherman
Razvan Șut

Graphic design:
Andrei Pastuhov
Vasile Pipaș

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

Informații bilete

Puncte de vânzare:

Cinema FLORIN PIERSIC, Cinema ARTA, Cinema VICTORIA, Piața Unirii, Cinema City Odeon Cineplex și Casa TIFF.

Program:

Vineri 31 mai - Duminică 9 iunie:
09:00 - 23:00.

Prețuri:

Bilet cumpărat cu minim o zi înaintea proiecției: **10 lei**
(Preț redus pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**)

Bilet de intrare unic: **12 lei**

Ursus Open Air: **8 lei**

Ceremonia de deschidere: **30 lei**

Weekend la Castel: **10 lei**

Accesul la proiecțiile Mănăștur Open Air este gratuit.

InterogaTiff

S-au văzut și s-au plăcut la TIFF

Dan și Mara se vor căsători curînd și vor petrece după nuntă la Casa TIFF. S-au cunoscut în 2007, tot la TIFF și, spre surprinderea noastră, au exact aceeași vîrstă – azi împlinesc 31 de ani, șase luni și două zile. El e matematician cercetător, ea e economistă și locuiesc la Lausanne. Le urăm casă de piatră și mărturisim că și nouă ne-ar plăcea nespuse la o nuntă regizată de David Lynch.

Ce ați făcut în ziua în care v-ați cunoscut?

Dan: Nu voi răspunde despre o anumite zi, dar îmi amintesc destul de bine săptămînile acelea. Ne uitam la câteva filme (de la TIFF) în fiecare zi, ne plimbam prin oraș și stăteam prin baruri și restaurante cam toată noaptea. Și cînd spun toată noaptea, o spun în cel mai precis sens posibil: într-o dimineață de TIFF, pe la șase-șapte, am terminat noaptea pe strada Kogălniceanu iar Mara a hotărît că grupul statuar Școala Ardeleană e cam murdar. Într-adevăr, am conchis și eu, marii oameni aveau pinze de păianjen în ochi și am curățat statuile cu șervețele de unică folosință. După o altă noapte lungă, ne-am decis să luăm o cafea într-o benzinărie și să mergem direct la primul film al zilei de la Republica. Îmi amintesc că Mara a adormit și că eu am rezistat, dar e greu de dovedit fiind singurul martor. Dar îmi amintesc sigur lumina care ne-a izbit cînd am ieșit de la film spre amiază, de fapt era Clujul începutului de vară, infestat de atmosfera inegalabilă de la TIFF. Și ca o declarație sinceră: m-am născut în Cluj și am trăit acolo primii 25 de ani din viața mea, l-am părăsit și sînt la picioarele lui de fiecare dată cînd

mă întorc, iubesc fiecare părticică din oraș, iar Clujul e cel mai frumos în timpul festivalului.

Mara: Ziua în care ne-am cunoscut a fost o zi lungă cît trei luni de vară, care a început cu 24 de ore în care ne-am plimbat, am băut cocktailuri, am văzut filme, despre care n-am povestit nimic, am bătut străzile Clujului pînă la ore la care orașul abia se trezea, am mîncat clătite și apoi am adormit pe la jumătatea primului film de la Republica. Dar asta era deja a doua zi.

Cîte filme ați văzut împreună de atunci?

Dan: Pot să spun doar că acest număr nu e mic.

Mara: Nenumărate...

Ați fost vreodată pe punctul să vă despărțiți pentru un film?

Dan: Nu, dar avem timp suficient și pentru asemenea drame.

Într-o lume ideală, ce regizor ați vrea să vă filmeze nunta și de ce?

Dan: Dacă tot e vorba de o lume ideală, se poate să fie doi? David Lynch, pentru demență și originalitate; Sergio Leone, pentru geniul tehnic.

Mara: Jim Jarmusch. E un regizor pe care l-am descoperit într-o vară magică. La nunta noastră vor veni oameni cu povești complet diferite. Cred că el ar putea să surprindă detaliile esențiale ale fiecăruia și să redea cumva "filmul" petrecerii noastre.

După ce regizor/actor/personaj, din ce film de la TIFF, v-ați boteza primul născut?

Dan: Asta e mult prea greu, dar lista cu cei după care nu ne-am botezat copiii e destul de lungă.

Mara: După nici unul.

Ce v-ar plăcea să primiți în dar de nuntă? A. Un storcător de clorofilă. B. O legitimație dublă de acces la festival. C. Un zombi.

Dan: Cred că singurul răspuns acceptabil în acest context e desigur B.

Mara: B. O legitimație dublă e oricînd binevenită.

Dacă ar fi să fugă fiecare în lume cu un personaj de film, care ar fi acela?

Dan: Cu nimeni, dar aș fi vrut să-i dau șansa asta lui Crulic.

Mara: Nici unul. Nici măcar cu Chuck Norris.

Care ar fi soundtrack-ul relației voastre?

Dan: Son of a Preacher Man.

Mara: Ar fi multe, prea multe. Aleg totuși soundtrack-ul filmului In the Mood for Love. Mi se pare o muzică extrem de frumoasă, plină, care parcă te mîngie și te face să tresari la fiecare acord.

În ce secțiune a TIFF ați băga filmul relației voastre? De ce?

A. Supernova. B. Fără limite. C. Umbre.

Dan: A. Supernova. Pentru că un lucru bun e oficial bun doar cînd e confirmat de specialiști, oricît de conformist sună chestia asta...

Mara: A. Aleg Supernova. Fără să vreau să romanțez relația noastră, cred că viața cu Dan e o aventură. Amîndoi avem personalități foarte puternice, contrare, dar care merg în aceeași direcție. Deci totul e Supernova.

A consemnat Laura Popescu

Proiecție specială

Stoicikov

Fiecare nație își are maradona-ul pe care îl merită. Francezii se mîndresc cu Zidane, italienii cu Del Piero, noi, cu Hagi și vecinii gospodari din Bulgaria, cu Stoicikov. Erou național, fotbalist de aur, geniu al balonului rotund, personaj cu personalitate și temperament, Hristo Stoicikov beneficiază de un portret sincer admiratoriu și deloc fabulatoriu din partea regizorului Borislav Kolev. Cuminte, ordonat și abil conceput cît să lase loc protagonistului să povestească, dar și altora să îl definească pe acesta, documentarul trece

prin cariera atacantului bulgar și prin istoria fotbalistică aferentă deceniilor opt și nouă. Deliciul microbistic e plin de rememorări personale, reluări din arhivele campionatelor și contextualizări ale epocilor și valorilor prin care a trecut iconicul fotbalist (se juca mai anxios fotbal în comunism, să știți). De savurat pentru micorbiști în general și microbiști nostalgici în mod special. Astăzi, de la ora 18:00 la Cinema Florin Piersic, în prezența regizorului.

Cristi Mărculescu

■ Supernova

În deschidere la Mănăstur Open Air: Calea mântuirii

Thriller judiciar cu pusee de espionaj, cu subiect și cast sîrbesc croit însă fidel rețetelor americane ale genului. Poveste cu tînăr viezure occidentalizat care se vede pus în fața primelor dificultăți severe. Dușan (Gordan Kicic) are soție gravidă, tată incontinent și, pentru prima oară de cînd lucrează la Biroul pentru In-

vestigarea Crimelor Războiului, are în față un dosar numai și numai al lui. Ocazie de promovare, îndreptare a ororilor trecutului și testare a instinctelor justițiar. Sau poate pur și simplu un os deja ros aruncat din milostenie de șeful uns cu toate alifiile (Rade Serbedzija). Cert este că, odată studiat dosarul, documentele și destinul îl pun pe Dușan față

în față cu unul dintre criminalii de război pe care poate că nu toată lumea îi vrea după gratii. Miroslav Terzić debutează în regie cu un film de public lipsit și de patosuri și de profunzimi, dar și de complexe. Bricolat din atitudini și moduri de operare cinematografică de import.

Cristi Mărculescu

■ EducaTIFF

Greutatea elefanților

ungmetrajul de debut al regizorului și scenaristului Daniel Borgman pare că transferă o serie de aspecte cu care ne-a obișnuit filmul nordic în decorul suburbiei sărace a unui oraș anonim din Noua Zeelandă. Adrian, un băiat de 10-11 ani, a fost abandonat de mama sa și acum trăiește cu bunica sa severă și unchiul său depresiv Rory. Marginalizat, batjocorit și chinat constant de colegii de la școală, Adrian se retrage într-o lume interioară pînă o cunoaște pe Nicole, o fată de vîrsta lui care tocmai s-a mutat în vecinătate. Nicole e sigură pe ea și pare inițial foarte diferită de sensibilul Adrian, dar cei doi găsesc puncte comune în ceea ce privește dezamăgirea față de viața lor de familie. Pe fundal, în media este prezentată căutarea a trei copii dispăruți, iar cei doi devin implicați, cel puțin emoțional inițial. În pofida deselor replici oarecum prețioase ale copiilor sau a abuzului de *slow-motion*, *Greutatea elefanților* redă cu sensibilitate și măiestrie vizuală frământările și curiozitățile copilăriei.

Radu Meza

■ Program / vineri / 31 mai

CINEMA FLORIN PIERSIC

11:00 - 90'

În camera obscură / In the Dark Room
Germania, Israel, Finlanda, România, Italia; Nadav Schirman; Ce se întâmplă, documentarule? [OR1]

13:00 - 75'

Liv și Ingmar / Liv & Ingmar
Norvegia, Marea Britanie, India; Dheeraj Akolkar; Ce se întâmplă, documentarule? [OR2]

15:30 - 94'

Drumul Halimei / Halima's Path
Croația, Slovenia, Bosnia și Herțegovina; Arsen Ostojic; Supernova [OR3]

18:00 - 89'

Stoichkov
Bulgaria; Borislav Kolev; Proiecții Speciale [OR4]

20:30 - 109'

Like Someone in Love
Franța, Japonia; Abbas Kiarostami; Supernova [OR5]

23:00 - 103'

Ora de vară / L'heure d'été
Franța; Olivier Assayas; 3x3 [OR6]

CINEMA VICTORIA

10:00 - 83'

Greutatea elefanților / The Weight of Elephants
Danemarca; Daniel Borgman; EducaTIFF [OV1]

12:30 - 112'

Zilele Filmului Românesc: scurtmetraje I / Romanian Shorts I
România; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [OV2]

15:00 - 78'

Materie primă / Raw Material
Grecia; Hristos Karakapellis; Focus Grecia [OV3]

17:30 - 75'

Francine
Statele Unite; Brian M. Cassidy, Melanie Shatzky; Supernova [OV4]

19:30 - 82'

Opera despuiată / Naked Opera*
Luxemburg, Germania; Angela Christlieb; Ce se întâmplă, documentarule? [OV5]

22:30 - 81'

Înregistrarea / Taped
Olanda; Diederik Van Rooijen; Umbre [OV6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 111'

Ciuliți-vă urechile! / Prick Up Your Ears
Marea Britanie; Stephen Frears; 3x3 [OC1]

18:30 - 134'

Operațiunea "New World" / New World
Coreea de Sud; Hoon-Jung Park; Supernova [OC2]

21:00 - 123'

ABC-ul morții / The ABCs of Death*
Statele Unite, Noua Zeelandă; regie colectivă; Umbre [OC3]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 97'

Calea mântuirii / Redemption Street
Serbia; Miroslav Terzić; Supernova [OM1]

ODEON CINEPLEX SALA 6

17:30 - 95'

Vise despre viață / Dreams of a Life
Marea Britanie, Irlanda; Carol Morley; Ce se întâmplă, documentarule? [O61]

20:00 - 108'

Cuțitarul / Knifer
Grecia; Yannis Economides; Focus Grecia [O62]

22:30 - 84'

Halley
Mexic; Sebastian Hofmann; Umbre [O63]

CINEMA ARTA

10:00 - 72'

Ceasul bunicului / O relógio do meu avô
Brazilia; Alex Levy Heller; Ce se întâmplă, documentarule? [OA1]

12:00 - 96'

Vagabond la Nairobi / Nairobi Half Life
Kenya, Germania; David 'Tosh' Gitonga; Piața Unirii [OA2]

14:30 - 97'

Frumoasa mea spălătorie / My Beautiful Laundrette
Marea Britanie; Stephen Frears; 3x3 [OA3]

17:00 - 90'

Într-o noapte / Una noche
Statele Unite, Marea Britanie, Cuba; Lucy Mulloy; Supernova [OA4]

19:30 - 66'

Higuita
Grecia; Alexander Voulgaris; Focus Grecia [OA5]

21:30 - 140'

Fata Morgana
Austria; Peter Schreiner; Fără Limită [OA6]

CINEMA CITY SALA 4

17:00 - 105'

Tot ce contează a trecut / All That Matters is Past
Norvegia; Sara Johnsen; Umbre [O41]

19:30 - 90'

Căinele meu ucigaș / My Dog Killer
Slovacia, Cehia; Mira Fornay; Focus Slovacia [O42]

22:00 - 77'

Expus / Exposed
Statele Unite; Beth B; Fără Limită [O43]

URSUS OPEN AIR PIAȚA UNIRII

DESCHIDERA OFICIALĂ

21:45 - 90'

Amantii pasageri / Los amantes pasajeros
Spania; Pedro Almodovar; Piața Unirii [OU1]

INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

22:00 - 103'

Hit So Hard
Statele Unite; P. David Ebersole; Ce se întâmplă, documentarule? [OF1]

■ APEL LA PROIECTE

FESTIVALUL COLOURS OF CLUJ

Asociația Film și Cultură Urbană și Asociația SHIFT – Transilvania Art Grup lansează un apel către artiștii clujeni pentru propuneri de proiecte și lucrări care să fie prezentate în cadrul primei ediții a **Festivalului Colours of Cluj**. Festivalul va avea

loc în perioada **1 – 4 august 2013** și va fi gazda a numeroase evenimente culturale prezentate în aer liber. Mai multe detalii în numărul de mîine al AperiTIFF și pe profilul de Facebook al festivalului: www.facebook.com/ColoursOfCluj.

InterogaTIFF

Recomandările lui Mihai Chirilov

Mihai Chirilov

În prima zi de festival lumea își notează cu pixul pe program ce ar trebui să vadă. Care sînt cele 10 filme obligatorii?

Tărîmul făgăduinței, filmul mamut și damnat al lui Michael Cimino, în versiune director's cut și restaurat digital, așa cum s-a proiectat la Veneția anul trecut. *Sînge întunecat*, ultimul film al lui River Phoenix, terminat de George Sluizer abia anul trecut, printr-un truc ingenios care, probabil, îi va irita pe mulți – pentru mine a fost ca și cum aș fi văzut o fantomă. *Pămînt*, clasicul mut al lui Dovjenco, cu acompaniamentul live al trupei din Ucraina, DakhaBrakha - Anca Grădinaru l-a văzut anul trecut la Odessa cu muzica asta, mergem pe mîna ei. *S-a întîmplat în mai* al lui Olivier Assayas – favoritul meu din competiția Veneției de anul trecut. E, pur și simplu, perfect. *Gloria* lui Sebastián Lelio – am pariat pe el înainte să ajungă în competiția Berlinalei, cînd am văzut o versiune *work-in-progress* la San Sebastian anul trecut; dacă mi se îngăduie o confesiune, aș vrea să îmbătrînesc ca Gloria. *Trădarea* al lui Kirill Serebrennikov – un *In the Mood for Love* rusec, senzual, sexos, filmat dumnezeiește și cu o splendidă și criptică scenă de pasaj temporal. *Specialistul*, extraordinarul documentar al lui Eyal Sivan (din secțiunea 3x3) – film montat exclusiv din imagini de arhivă de la procesul lui Adolf Eichmann, cel care a fost scos țap ispășitor pentru Holocaust. Un

mic thriller olandez, *Taped*, filmat în Buenos Aires – extrem de low-budget și de nepolitat, dar teribil de eficient. Am sărit de cîteva ori din scaun. Miniseria japoneză *Ispășire* a lui Kiyoshi Kurosawa – cinci episoade de durate și stilistici diferite, impecabil construit, neașteptat de amuzant și cu o stranie rezoluție. Și, nu în ultimul rînd, revelația mea din Zilele Filmului Românesc, *Experimentul București* al lui Tom Wilson. Cu cît știți mai puține despre el înainte să-l vedeți, cu atît mai bine. Și s-au făcut de zece.

Cum sînt filmele din Competiție de anul ăsta? Ai putea să ne dai indicii despre concurentul tău favorit?

Marea majoritate sînt debuturi (10 din 12), restul de 2 fiind seminate de doi danezi care au debutat deja la TIFF, acum cîțiva ani, cu *R*. Pe acela l-au regizat împreună. De data asta, fiecare a fost pe cont propriu, rezultatele (*Deturnarea* și *Nord-vest*) fiind extrem de diferite. Există o apăsătoare tentă feminină în filmele din competiție, opt dintre ele fiind tot atîtea portrete de puștoaice, adolescente, femei aflate în situații de criză. Anul ăsta nu am în mod special un favorit absolut, cum a fost cazul cu *Chapiteau Show* la ediția anterioară. Am însă o slăbiciune pentru structura și demersul din *Corabia lui Tezeu*, umorul și încrengăturile sentimentale din *Ceasul rău*, *pisica neagră* și travaliul de imagine și felul în care camera explorează sexualitatea feminină în *Iubire înșelătoare*.

Noutățile la capitolul secțiunii sînt Acesta este sfîrșitul și Focurile grece și slovac. Ce vom găsi în ele?

În *Acesta este sfîrșitul* am inclus 12 filme care vorbesc, fiecare în felul lui, despre sfîrșit. Sfîrșitul lumii, sfîrșitul unei lumi, sfîrșitul unei relații, sfîrșitul unei căsătorii, sfîrșitul vieții, sfîrșitul memoriei etc. În filmele pe care le-am văzut anul trecut, am avut senzația că, deliberat sau nu, psihoza apocalipsei programate de mayași pentru 2012 și-a spus cuvîntul. Sau poate că e doar o explicație pe care am inventat-o ca să justific încă o secțiune sumbră și inconfortabilă de la TIFF. Cu grecii și slovacii lucrurile stau mai simplu. Slovacia sînt pe val, cîștigă premii cu filmele lor, se promovează foarte bine, investesc foarte mult în restaurarea digitală a clasicii Noului Val Cehoslovac al anilor '60 – de unde și prezența în focusul din acest an, pe lîngă producțiile recente, a două filme de arhivă. Grecii au continuat să facă cinema în ciuda crizei acute – financiare și identitare – prin care trece țara, iar multe dintre filmele din focus sînt o oglindă a stării actuale. Titlul celui mai provocator film al selecției spune totul: *Băiatul care mîncă hrană pentru păsări*.

În Piața Unirii selectezi filmele care trebuie neapărat văzute pe un ecran uriaș. Care sînt filmele spectacol ale ediției?

Kon Tiki e un film de aventuri prin excelență. *Samsara* e un eseu vizual pe care ecranul gigantic din Piața Unirii îl va pune splendid în valoare. *În larg* este un film – inspirat din realitate – despre supraviețuire în apele înghețate ale coastei islandeze, de-o intensitate și perplexitate amuțitoare. Despre *Goana după gheață* nici nu mai vorbesc: imaginile cu ghețari, filmate de-a lungul cîtorva ani și redate în film în doar cîteva secunde, te lasă cu gura căscată.

Care sînt cele cîteva titluri extreme care ar trebui să-ți furnizeze doza de șoc pentru un an? Există un Shortbus al ediției? Dar un Pianista sau un Chaser?

Trilogia *Paradis* a lui Ulrich Seidl e concentratul de șoc al ediției, *Shortbus* și *Pianista* la un loc. Lui Seidl nu-i plac jumătățile de măsură, ba mai mult: el merge dincolo de orice limită, n-are mamă, n-are tată, dar are o subtilă compasiune pentru personajele feminine ale celor trei povești. Cel puțin pentru mine – că aici părerile sînt împărțite. Protagonista din *Paradis: Dragoste* e realmente fabuloasă și temerară în film. (Într-o lume normală, ea ar fi trebuit să ia premiul de interpretare feminină la Cannes anul trecut – dar nici *Holy Motors* nu a luat atunci Palme d'Or, așa că nu mă mai mir...)

Documentarul *Actul de a ucide*, inclus tot în secțiunea Fără limită, trebuie văzut ca să fie crezut, și trebuie să rîzi ca să nu te doboare. Ar mai fi norvegianul *90 de minute*, regizat de o femeie, de-o limpezime deranjantă, care probabil că va agita spiritele pe frontul feminist al problemei.

Care e plăcerea vinovată a ediției?

Să zicem că sînt două (deși sîntem departe de extravaganțele bollywoodiene gen *Om Shanti Om*): *Ultima reprezentare*, un film chiniezesc cu bătrîni care evadează dintr-un azil pentru a concura la un show TV (recunosc că am bocit la o anume scenă dintre un bătrîn și nepotul lui); și un scurt românesc absolut trîsnit la care am rîs cu lacrimi: *Grindcore*.

Care e filmul Fără limită asumat, pentru care o parte din public o să te iubească și cealaltă o să te urască?

Se cheamă *Expus* și e un documentar despre scena colorată și lipsită de dezinhibiții a neo-burlescului underground new-yorkez, care a declarat război normelor impuse de societate. Ca să-i citez pe cei de la Variety, nu e pentru cei slabi de inimă: într-o scenă, un personaj "se rujează în locuri la care Estée Lauder nici nu s-a gîndit", iar un altul "folosește o sticlă într-un fel care nu poate fi reprodus pe hîrtie". Pe ce pui pariu că cei care teoretic ar fi scandalizați de acest film și care, ca atare, sînt preveniți și-l pot lesne evita, vor merge totuși la el?

Ce n-ar trebui ratat în secțiunea de documentare?

Colega mea Ana Maria Sandu a făcut o selecție excelentă din cele aproape 100 de documentare înscrise. Dacă ar fi să aleg doar unul, acela este *Vise despre viață* – poveste care a șocat Marea Britanie, cea a femeii

descoperite moartă după trei ani în apartamentul ei, cu televizorul încă mergînd. Și nu era o asocială, ci o persoană extrem de vibrantă, cu mulți prieteni. Cine a spus că ne naștem singuri și murim tot singuri a avut cumplit de multă dreptate.

Avem 190 de filme din 53 de țări. Anul trecut recomandai ca lumea să nu se reapeadă totuși să vadă 6-7 filme pe zi, ci doar suficiente cît să-și găsească Filmul. Care e Filmul ediției pentru tine?

Sînt două. Unul nu e propriu-zis un film, ci un auto-portret Lucian Pintilie, așa cum ni se înfățișează în timpul conferinței de presă a filmului *Prea tîrziu* din 1996: briliant de analitic, radical și plin de compasiune, dispus la confesiuni aproape sinucigașe, fără plasă de siguranță. E un material dinamită, aproape nevăzut de nimeni, care figurează ca bonus pe box-setul *Pintilie Cineast* conținînd integrala operei lui, și pe care-l vom proiecta special la Cinema Arta pentru a dubla lansarea de la TIFF a acestei colecții de DVD-uri. Esența ediției, pentru mine, este ultimul film al lui Aleksei Balabanov, *Me Too* – cel care, de fapt, mi-a dat ideea secțiunii *This is The End*. Ultimul, în toate sensurile: vestea morții lui Balabanov (autorul altui film esențial de la TIFF, *Cargo 200*) acum două săptămîni m-a făcut praf. De atunci mă tot gîndesc dacă Turnul Fericirii din film m-ar teleporta sau nu... (Trebuie să vedeți filmul ca să înțelegeți mai bine ce vreau, de fapt, să spun.)

Cum ar arăta o zi perfectă la TIFF 2013 pentru tine?

Dacă, indiferent de ce se întîmplă de-a lungul unei zile la TIFF, ajung să văd filmul de seară din Piața Unirii, cu un pahar de șampanie bună în mînă (poate să și plouă, nu contează), atunci pot spune că a fost o zi perfectă...

A consemnat Laura Popescu

TUDOR
PERSONAL TAILOR

Pregătiți-vă pentru
Gala TIFF 2013!

www.tudor-tailor.com
+40 730 830 012
cluj@tudor-tailor.com

Ramada Hotel
Str. Turzii, nr. 43-49, corp B
Cluj-Napoca, Romania

■ Must See - Supernova

Operațiunea "New World"

umea crimei organizate e redefinită cinematic în mod pertinent de filmul lui Park Hoon-jung, care vine parcă să revigoreze genul *crime opera*

propunând gangsteri care arată și se comportă ca niște corporatiști în majoritatea timpului și în rest se ciomăgesc sau se-njunghie. Gangsterii au fost întotdeauna

dandy – mereu la costum cu cravată, dar acum nu mai sînt patriarhali, nu mai cresc roșii sau locuiesc în vile păzite de dobermani, ci lucrează în zgîrie-nori, au ședințe de conducere, portofolii de responsabilități și se mardesc cu cuțitele prin lifturi.

După moartea boss-ului corporației Goldmoon, poliția își folosește agenții sub acoperire pentru a stîrni un război intern între liderii sindicali în încercarea de a controla viitorul CEO mafiot. Ja-sung, un polițist infiltrat de opt ani, e adjunctul unuia dintre pretendenții la succesiune și caută o cale de scăpare dintr-o situație care nu-i dă prea multe șanse de supraviețuire. Intriga complexă, plină de twisturi e susținută de personaje bine conturate, iar filmul lui Park reușește să impresioneze folosind *blood and gore* pe principiul *less is more*.

Operațiunea "New World" ne oferă ocazia de a-l revedea pe Choi Min-sik din *Oldboy*, *Sympathy for Lady Vengeance* și *I Saw the Devil* (al cărui scenarist a fost tot Park Hoon-jung).

Radu Meza

■ Supernova

Like someone in love

De mers la noul film al lui Abbas Kiarostami cu o sticlă de vin și o halcă de brie în geantă: e genul de film splendid filmat și tematic nuanțat care merge bine cu potol ceva mai rasat decît popcorn-ul. La fel ca multe alte filme ale lui Kiarostami, pelicula de față se petrece în mare parte în mașini, spațiu de tranzit dar concomitent de mare intimă și forță revelatoare

pentru personaje. O damă de companie e trimisă de proxenetul ei să distreze un scriitor văduv, deși ea ar fi vrut să se întâlnească cu bunica ei venită pentru prima oară în Tokio. Scriitorul caută de fapt un partener de discuții, iar fata știe să pară îndeajuns de ingenuă încît să-l lase pe bătrîn să-și intre în rolul senioral. Molcom și filmat intim, similar cu dramele de penthouse

ale lui Woody Allen, filmul are cîteva pusee de hipertensiune existențială (paradoxal melancolică) în stilul scenelor cheie ale romanelor lui Haruki Murakami; în fundalul narațiunii și a dinamicii scenice pe care aceasta o produce, poți sesiza singurătatea ireversibilă care-i va urma.

Mark Racz

■ Ce se întîmplă, documentarul?

În camera obscură

F amozisimul Carlos, jackal, terorist și vedetă anti-sistem a întîlnit-o pe Magdalena Kopp într-o cameră plină cu poze în curs de dezvoltare. La început nu au fost scînteii. Chiar deloc. Abia mai tîrziu, cînd Carlos și Kopp ajung prin Europa de Est, începe relația lor de cuplu. Acesta este pretextul și, dincolo de el, Nadav Schirman cartografiază o bucată fierbinte din istoria recentă a Europei: deceniul șapte, cu grupusculele lui de teroriști 100% occidentali și cu atentatele inerente situației. Kopp vorbește

camerei despre trecutul ei, despre cum o profesoară ajunge pe lista de Most Wanted a serviciilor secrete; oficiali de prin agenturi reformulează contextul și conexiunile teroristice ale epocii. Colegii de arme și explozii ai lui Kopp și Carlos rememorează ideologiile și idealurile ilegale. Cu toate cauzele și justificările (de atunci și de acum) mizele cad înspre context și modul în care actanții/oamenii [își] pot justifica trecutul, o temă deloc facilă.

Cristi Mărculescu

■ Bursa Binelui

CEL MAI RECENT FILM ÎN REGIA BCR

Bursa Binelui este cel mai recent film în regia BCR, în care personajele principale sînt oamenii și organizațiile care fac bine. Prin rolul lor, ei schimbă în permanență decorul și îl transformă într-o Romînie așa cum ne dorim cu toții.

Bursa Binelui este o platformă de donații care pune în lumina reflectoarelor proiecte comunitare care au nevoie de sprijin și oameni care vor să investească în faptele bune.

Premiera proiectului a avut loc în 2012, iar de atunci, prin proiectele pe care le găzduiește, își propune să crească capital social: să încurajeze oamenii ca tine să facă bine în societate și, cu sprijinul lor, să schimbe comunități în bine.

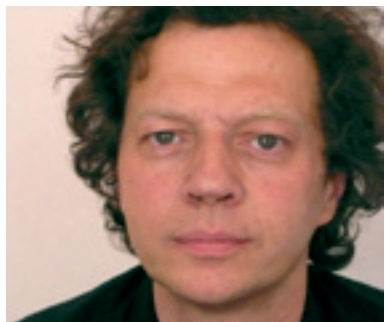
Dacă vrei, Bursa Binelui e ca un IMDB unde poți să citești despre organizații poate nu atît de celebre pe cît ar trebui să fie și proiectele lor în comunitate. Ba mai mult, și tu poți deveni actor în filmul lor.

Donînd sau devenind voluntar, poți susține de la proiecte care ajută copiii cu autism să ducă o viață independentă, fără să fie marginalizați, organizații care fac cursuri de prim-ajutor sau campanii care vor să aducă bucurie în viețile bătrînilor singuri.

Oricine poate deveni actor în filmul Bursa Binelui, fie că donează doar cinci lei, fie că devine voluntar pentru proiectele sau organizațiile care-l inspiră și în care crede.

Bursa Binelui este un film real, în care asemănarea cu realitatea NU este deloc întîmplătoare.

■ Juriul TIFF 2013

FRÉDÉRIC BOYER

Cinefil pasionat, Frédéric Boyer a pus bazele Videosphere, la începutul anilor 90, o librărie video din Paris a cărei colecție a ajuns la peste 60.000 de titluri, mare parte dintre ele filme de artă. Începând din 2003 pînă în 2008, a fost senior programmer în cadrul comitetului de selecție al Quinzaine des Réalisateurs, secțiune paralelă a Festivalului de la Cannes, cu accent pe filmele din Statele Unite, Marea Britanie, Australia, Europa de Est și Scandinavia. A fost directorul artistic al Quinzaine des Réalisateurs din 2009 pînă în 2011, cînd a preluat aceeași poziție peste Ocean, la Festivalul de la Tribeca (New York), fondat de Robert De Niro. Frédéric Boyer este, totodată, directorul artistic al Les Arcs European Film Festival, care se desfășoară în stațiunea Les Arcs din Munții Alpi.

LYNDA MYLES

Producătoare a unor filme de Stephen Frears și Chen Kaige, fost director al Festivalului Internațional de Film de la Edinburgh (1973-1980), director și curator de film la Pacific Film Archive (Universitatea din California, Berkeley). În 1985, a produs primul film de lungmetraj, *Defence of the Realm* (r. David Drury), apoi s-a alăturat companiei Columbia Pictures în funcția

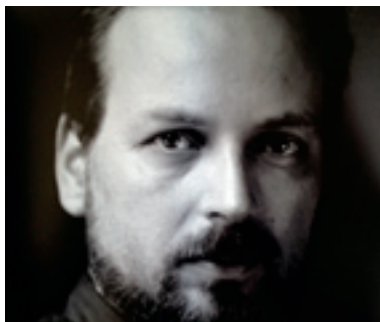
de Senior Vice-President. A co-produs *The Commitments*, în regia lui Alan Parker, distins cu cinci Premii BAFTA, inclusiv pentru cel mai bun film, și nominalizat la Oscar, *The Snapper* și *The Van* (selecția oficială la Festivalul de la Cannes), ambele în regia lui Stephen Frears, *When Brendan Met Trudy* (r. Kieron J. Walsh) și *Killing Me Softly* (r. Chen Kaige).

La începutul anilor '90, a fost co-fondator al seminarului East-West Producers, primul program de instruire pentru producătorii din Europa de Est. Împreună cu Michael Pye, a scris „The Movie Brats” (1984), prima carte despre Steven Spielberg, Martin Scorsese, Francis Ford Coppola, Brian de Palma, George Lucas și John Milius.

Face parte din board-ul ACE (Ateliers du Cinema Europeen), fiind implicată ca mentor la școala Internațională de Film din Köln și la școala Națională de Film din Danemarca. În 2004, s-a alăturat școlii Naționale de Film și Televiziune din Londra în calitate de Head of Fiction Directing. În prezent coproduce un remake al filmului *Defence of the Realm*.

GYÖRGY PÁLFI

S-a născut în 1974, la Budapesta. A început să experimenteze cu o cameră de filmat Super 8 încă de pe cînd avea 13 ani și s-a făcut remarcat în vremea studenției la școala de Teatru și Film din Budapesta, secția

regie (1995 - 2000), unde a realizat câteva scurtmetraje precum *The Fishichtys* (1997), *The 7th Room in the Knock-Knock* (1999) sau *Round and Round* (1999), acesta din urmă proiectat în numeroase festivaluri. A atras atenția presei internaționale cu lungmetrajul său de debut *Hukkle* (2002), recompensat cu trofeul Academiei Europene de Film la categoria Descoperirea Europeană a anului și cu numeroase alte premii. Al doilea lungmetraj, *Taxidermia*, considerat filmul-șoc al anului 2006, a fost proiectat în secțiunea Un Certain Regard a Festivalului de la Cannes. Cu acest film, al cărui scenariu e co-semnat de soția sa, Zsófia Ruttkay, Pálfi a cîștigat premiul pentru Cel mai bun regizor la TIFF (2006) și patru premii la cea de-a 37-a ediție Săptămîinii Filmului Maghiar, cel mai important eveniment de gen din Ungaria, inclusiv pentru Cel mai bun film. Pálfi a mai regizat și *Final Cut - Ladies and Gentlemen*, un montaj din 450 de filme clasice, elogiat de critică, precum și un segment din *Magyarország 2011/ Ungaria 2011*, film colectiv proiectat anul trecut la TIFF. În prezent, regizorul dezvoltă proiectul *The Voice*.

FRANZISKA PETRI

Născută pe 17 august 1972, la Leipzig, Franziska Petri a studiat la renumita Academie de Artă Dramatică

„Ernst Busch” din Berlin. A debutat pe marele ecran în 1997, în filmul lui Michael Gwisdek *Big Mambo*, care a deschis cea de-a 48-a ediție a Berlinalei. Primul ei rol principal, în *Forget America* (r. Vanessa Jopp, 2000), a atras atenția criticilor și a publicului deopotrivă. Filmografia ei mai cuprinde roluri în filme precum *Leo & Claire* (r. Joseph Vilsmaier), *The Heart Is a Dark Forest* (r. Nicolette Krebitz), *Long Shadows* (r. Connie Walther) și *Memory* (r. Matthias Luthardt).

Interpretarea din *For Miriam*, de Lars Gunnar Lotz, a fost răsplătită cu premii de interpretare la Berlinale 2009, secțiunea Perspektiv Deutsches Kino, și la Aubagne International Film Festival (Franța, 2010). În 2012, a fost elogiată de presă pentru rolul din *Trădarea / Izmena*, în regia lui Kirill Serebrennikov, selectat în competiția Festivalului de Film de la Venetia. Rolul i-a adus premiul pentru Cea mai bună actriță la festivalurile de la Abu Dhabi și Black Nights (Tallinn).

CRISTI PUIU

Născut în 1967, la București, Cristi Puiu a urmat cursurile Ecole Supérieure d'Arts Visuels din Geneva, pe care a absolvit-o în 1996, cu documentarul *25. 12. 1995, București, Gara de Nord*. În 1995,

Before Breakfast, un scurtmetraj de școală, a fost selecționat la Festivalul de Film de la Locarno. Debutul său cu lungmetrajul *Marfa și banii* (2001) coincide cu începuturile Noului Cinema Românesc. Filmul a concurat în secțiunea Quinzaine des Réalisateurs, la Festivalul de la Cannes, și fost premiat la festivaluri precum Salonic, Cottbus, Trieste. În 2004, scurtmetrajul *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea* a fost distins cu Ursul de Aur la Festivalul de la Berlin.

Cel de-al doilea lungmetraj, *Moartea domnului Lăzărescu* (2005), a avut premiera mondială la Cannes, unde a obținut trofeul secțiunii Un Certain Regard, premiu urmat de numeroase alte distincții la festivaluri și gale internaționale. În 2011, a lansat - în triplă ipostază, de scenarist, regizor și actor - filmul *Aurora*, selecționat în Un Certain Regard la Cannes și recompensat cu Premiul Gopo pentru Cel mai bun film.

Cristi Puiu este co-scenarist la *Marfa și banii* și *Moartea domnului Lăzărescu*, alături de Răzvan Rădulescu. În colaborare cu Răzvan Rădulescu a mai scris scenariul pentru *Niki Ardelean, colonel în rezervă* (r. Lucian Pintilie, 2003). În 2005, regizorul german Didi Danquart a realizat filmul *Offset* după un scenariu scris de Cristi Puiu.

■ TIFF confidențial

Ziua 1

Ah, Cluj! Ah, TIFF! Ah, Vărzărie! Ah, frizerie dubioasă din scara blocului la care m-am tuns anul trecut pentru că nu am mai avut timp să mă tund înainte să plec spre Cluj!

Anul trecut am fost pentru prima oară la TIFF și pentru prima oară în insuportabil de multă vreme la Cluj. Nu mai țin minte clar cu ce filme mi-am început festivalul, doar gândurile pe care le aveam în fiecare dimineață: „Trezit, îmbrăcat, mîncat, fugit la film băut, băut, băut!”. Cam așa a fost fiecare din zilele petrecute aici anul trecut. Cu mici excepții de genul: „Trezire, mîncat, fugit la film, băut, cine mi-a pus mîna pe fund!” sau „Trezit, îmbrăcat, fugit la film, băut, asta nu-i corsetul meu!”.

Dar noi să fim sănătoși sau dacă nu noi, măcar eu. Problema e

următoarea: ce fac eu azi, în prima zi a festivalului? M-aș duce să beau ceva (e după 10:30, e acceptabil din punct de vedere social să te faci mîngă) dar cred că mai bine mă preling pînă la un film, lăsăm intoxicația cu alcool pentru la noapte.

Păi, la primul calup de scurtmetraje românești nu mă duc, pentru că deja am văzut deja câteva din ele - *Bad Penny* despre care nu știu de ce zic oamenii că are un vibe Tarantino. Pentru că vorbesc doi oameni? Mai degrabă e prin zona lui Carpenter, zic eu. Ceva gen *Big Trouble In Little China*. Și *Vaca Finlandeză*? Spoiler: Nu este despre vacuța Milka! Deși ar fi putut și/sau trebuit să fie. Sau despre pinguinii de la Kinder.

Mai bine mă duc la *Vagabond la Nairobi*. Din ce am citit, nu pare a fi un fel de *Slumdog Millionaire*, dar m-am mai înșelat eu în trecut cînd am citit despre filme (de exemplu *La Mujer Sin Cabeza* al Lucreciei Martel, citisem că e ceva cu fantome și am presupus că e cu decapitari. Ei nu!).

Ăsta cîcă ar fi cu un individ care aspiră să fie actor și, evident, Universul i se pune cu fundul în față. Dramă socială!

Filme grecești nu servesc, recte *Materie Primă*. Oricum eu nu înțeleg mai mult de tzatziki, Halkidiki și Paralia Katerini din limba lor. Oamenii ăștia de unde mai au bani de făcut filme? De la nemți? Irelevant așa că probabil mă voi duce la *Drumul Halimei*, deși sigur mă voi consuma psihic la dramele exhaustivizînde (puteți să-mi mulțumiți pentru acest cuvînt) ale mamei care-și caută ce-a mai rămas din fiul său aruncat într-o groapă comună (probabil papucii?).

La 17:00 mă duc la *Tot ce contează a trecut*. Dacă într-adevăr a trecut, de ce mai contează? Oricum, mă duc pentru că-i norvegian și ăștia de obicei fac filme mișto. Trivia: anul trecut, norvegianul *Thale* (ăla cu femeia codată) a fost foarte plăcut. Plus că la *Usklyd* îmi place foarte mult posterul - e așa, o deconstrucție forestier-feminină foarte drăguță. Poate e cu una goală în cadru silvic.

Exposed l-am văzut deja, pentru că am și scris despre el, așa că nu mă mai duc să văd acest documentar artistico-pornografic despre rubensiene și ciung la cucul gol. În schimb, mă duc la *Înregistrarea*, un film olandez care pare un mix de *Blow Out* (îl prefer oricînd pe De Palma lui Antonioni) cu

Maniac Cop. E în Umbre, îmi plac filmele horror sau thriller, nu am nici o scuză să lipsesc de la filmul ăsta. După aia mă duc să petrec și mîine înapoi la filme, dar despre ziua de mîine vorbim...mîine. Evident.

Cătălin Mesaru

E.ON vă prezintă secțiunea
"Acesta este sfârșitul/This is the End"
la TIFF 2013.

e-on

3x3

De 3 ori Assayas

Cum decizi mai repede ce filme să alegi din filmografia unui regizor? Le alegi pe ultimele trei. Anul acesta, o treime din secțiunea 3x3, prezentată de HBO, este dedicată unui regizor francez de prim-rang: Olivier Assayas. Băiat crescut în inima Caietelor, cinefil interesat, prieten bun cu Hou Hsiao-hsien, admirator al lui Bergman sau Antonioni, și cel mai important, cu *nouvelle-vague-ul* francez în minte, Assayas practică un cinema de autor autentic, stilat și lipsit de manierisme vîrîte în ochi. Poate că, subtil, contextele sociale la care face referire sînt aceleași, dar a dovedit-o de atîtea ori că are resurse să devină un cameleon.

Ora de vară. Una dintre temele favorite ale lui Assayas e memoria prin prisma obiectelor rămase în urmă. *Ora de vară/L'heure d'été* (2008) este probabil cel mai intimist, delicat și multi-fațetat film al său. Moartea unei mame generează discuții despre moștenire în rîndul celor trei copii ai săi: e bine să înstrăineze cele cîteva Corot-uri, casa, mobilierul la care jînduiește Orsay-ul? Rezultatul nu e

greu de intuit, atît timp cît însuși triunghiul fraternal se prăbușește. Copiii nu cunosc pictura lui Corot, casa va servi drept banchet adolescentin cu jointuri, *skate-uri* și muzică tinerească. Assayas ne spune în finalul filmului că e vremea de schimbare: de generații, de mode. De trecut la ora de vară.

Ora Șacalului. În *Carlos* (2010), un biopic dedicat teroristului-star, Assayas se angrenează într-un film de gen, riscant, dar exemplar dus pînă la capăt. Într-o primă parte, avem de a face cu Ilich Ramirez Sanchez, numele său real, și perioada de ușoară naivitate în care credea că gesturile anarhice conduc la Lupta Socialistă. Treptat, venezueleanul devine Carlos, gazetele încep să scrie despre el iar intrarea în sediul OPEC de la Viena o face drept cea mai mare personalitate indezirabilă. Urmează eșecurile, căutările, și transformarea sa din partizan pro-palestinian în mercenar delicvent, care ajunge să bombardeze sediul Europei Libere prin angajarea lui de însuși Ceaușescu al nostru. Assayas ne poartă odată cu Carlos prin țări, limbi și

culturi diferite, ca să fim martorii mării și decăderii unui mit, dar și să privim în istoria recentă, asupra stîngismului hexagonal, ecourilor conflictului israeliano-palestinian, problemei algeriene sau asupra primilor ani de *domnie* ai lui Mitterrand.

Ce urmează după mai? „Știu că este dintr-o altă epocă, dar le putem trata raportîndu-le la zilele noastre” – așa începe predica despre Blaise Pascal un profesor de liceu, în una dintre primele scene ale ultimului Assayas. *Après Mai* (2012), pentru prima oară proiectat în România, vine să încuneze celelalte două filme prezentate în secțiune. Filmul are darul de a evoca un timp istoric, acela al Franței de după momentul Mai '68, prin prisma unor liceeni, depozitarii dezamăgirilor, utopiilor adolescentine, dar mai ales, ai unei anxietăți în fața viitorului incert. Gilles, unul dintre eroii filmului, e un norocos, într-un fel. El știe ce va deveni mîine: poate pictor, poate va încerca și filmul. Assayas împletește toate calitățile sale de regizor: hiper-obsesia față de detalii, întîlnită și în *Carlos* (ziarele, tehnologia, muzica, inscripționările de pe pereți), obiceiul de a împleti activismul urban cu poezia rurală (după o scenă de

luptă de stradă, Gilles își întîlnește iubita narcomană în pădurea dintr-un *banlieu* parizian), tușele delicate în care își îmbracă personajele feminine (două adolescente diametral-opuse, dar la fel de atrăgătoare), o discreție exemplară față de un moment istoric, cel al marilor proteste (pe vremea cărora însuși Assayas s-a format), fără

a le idealiza. Filmul e o continuare la cote mult mai înalte a unui *L'eau froide* (1994), în care conflictul mărunț – doi adolescenți își arată disprețul față de ceea ce îi înconjoară furînd discuri dintr-un supermarket – este înlocuit de unul global, al unei întregi generații.

Bogdan Minea

TIFF
EVENTS
PREZINTĂ
CONCERT EXTRAORDINAR

PATRICIA
KAAS

24 Iunie 2013 ORA 20:30

SALA SPORTURILOR "HORIA DEMIAN"

BILETE: ON-LINE PE WWW.BILETMASTER.RO
ȘI LA CASIERILE DIN JULIUS MALL, POLUS CENTER ȘI CASA TIFF
WWW.TIFFEVENTS.RO ȘI WWW.FB.COM/TIFFEVENTS

magicfm
soft music

PMA
INVEST

biletmaster.ro

JULIUSMALL

zile
nopti

RAMADA
CASA

AVOCADO
RESOURCES & LOGO

360° SPA

EXIMTUR

CASA
TIFF

CONCERTE LA TIFF 2013

TIFF EVENTS

PREȚ BILET: 30 LEI

BILETE: biletmaster.ro

TIFF.12

Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 31.05-9.06.2013
www.tiff.ro

WEEKEND LA CASTEL

PREZENTAT DE

Allianz

CASTELUL BANFFY
BONȚIDA

FAMILY DAYS

ACTIVITĂȚI PENTRU COPII

SÂ | 01.06 | 12:00
DU | 02.06 | 14.00

Tir cu arcul, școală de fotbal, atelier de olărit & pictură & desen & pantomimă (Invitată: actrița Enikő Györgyjakab – Teatrul Maghiar)

Workshop de tehnici cinematografice, efecte speciale

Proiecții de filme

Bazar armenesc

Curs de dans țigănesc

Exclusiv Duminică 2.06 - ateliere meșteșugărești tradiționale evreiești pentru copii

SHOWURI CULINARE (TOATĂ ZIUA)

SÂ | 01.06

Show culinar spaniol realizat de restaurantul spaniol "Hubertus"

DU | 02.06

Festîn culinar cu bucate evreiești gătite de echipa de bucătari „Niște țărani”

SPECTACOLE

SÂ | 01.06

- 17:00 SPECTACOL DE MAGIE cu Maestrul Belloni
- 17:30 APOLODOR – cu Ada Milea și Dorina Chiriac
- 19:00 – 20:30 Spectacol și curs de tango argentinian cu Ioana Lascu și Horia Pop
- 20:30 – 21:30 Concert de chitară clasică Bigg Dimma a'Band

DU | 02.06

- 17:00 – 19:00 Teatru - JÁNOS VITÉZ / JÁNOS VITEAZUL - Teatrul de păpuși ambulant de la Mancha
- 20:30 – 21:30 Concert de muzică klezmer cu "Mazel Tov"

FILM

SÂ | 01.06 | 21:30

ALBĂ CA ZĂPADA

(BLANCANIEVES)

filmul anului în Spania, 10 premii Goya în prezența regizorului Pablo Berger

Regia: Pablo Berger | Spania, 2012

DU | 02.06 | 21:30

MANASSE

cu acompaniament live Minima (UK)

Regia: Jean Mihail | România, 1925

BILETE ONLINE PE WWW.BILETMASTER.RO

LUNCHBOX

DECATHLON

SPORT PENTRU TOȚI - TOTUL PENTRU SPORT

■ InterogaTIFF

Cristi Puiu, autorul spoturilor TIFF 2013 și membru în juriu

Cristi Puiu e un regizor pe cât de radical, pe atât de amabil atunci când îți oferă un interviu. Ne-am întâlnit la o terasă în București și mi-a vorbit o oră și jumătate despre orice am vrut să-l întreb. "Întrebă-mă orice!"

La un moment dat smartphone-ul s-a defectat și am pierdut multe din poveștile lui. O parte le-am recuperat aici, o altă parte ar trebui să umple un nou interviu. Pentru a continua o întâlnire întotdeauna fascinantă, vă invit la o întâlnire cu regizorul pe 2 iunie, la proiecția de la cinema Victoria de la 16:30 a filmului *Trei exerciții de interpretare*.

Spoturile TIFF 2013 au un concept diferit de anii trecuți, când reinterpretau în cheie amuzantă scene legendare din mari filme.

M-a sunat Chirilov și m-a întrebat dacă mă interesează să fac un spot pentru anul acesta cu Luminița Gheorghiu și am spus da. Singura condiție pe care am pus-o a fost să mă lase să-l fac cum vreau eu. Eu mă aflu în poziția unui mereu potențial jurat. Spun potențial pentru că am refuzat foarte multe jirii – nu prea îmi place să mă mișc de acasă. Dar la festivalurile la care m-am nimerit să fiu în juriu, am cam suferit din cauza spoturilor pentru că era de regulă un singur spot și, ca jurat, chiar trebuie să vezi toate filmele din competiție. Și, dacă atunci când vezi spotul, prima dată e în regulă și a doua oară mai merge, la un moment dat te sature. Atunci i-am propus lui Mihai Chirilov să facem câte un spot pentru fiecare zi, tocmai ca oamenii să nu turbeze de fiecare dată când îl văd. Sint zece spoturi. E o situație paradoxală pentru că eu le-am filmat, le-am montat și le-am văzut deja de multe ori, iar acum voi fi membru în juriu și le voi vedea iar și iar. Și nu mă deranjează pentru că mie îmi plac.

Îmi spuneai că unele se apropie de documentar, altele de ficțiune.

La un moment dat, tatonând frontiera dintre documentar și ficțiune, am obținut un spot în care spațiul filmat și personajul cu care intră Luminița în discuție în acel spațiu pot fi înregistrate la capitolul documentar, în sensul în care încăperea în care am filmat este deținută chiar de bătrâna din spot. Noi doar am instalat un actor în interiorul unui spațiu care nu a fost fabricat, iar singurul lucru adăugat acolo a fost punctul de stație al aparatului de filmat și poziția pe care eu i-am impus-o Luminiței,

pe marginea patului, lângă tanti Toia. În extremitatea cealaltă sint toate poveștile pe care le-am imaginat cu Luminița în punct central. Într-unul dintre ele, Luminița stă pe marginea patului într-un decor specific românesc, iar imaginea asta funcționează ca un omagiu adus lui Tatos.

Există și alte omagii intenționate în celelalte nouă?

Nu. Chiar nu. Poveștile care se nasc în mintea noastră sint povești pe care le fabricăm cu ajutorul imaginației, al intuiției, al gândirii raționale. Le fabricăm din materia pe care o extragem din propria noastră memorie, iar ea este un fel de sac fără fund în ceea ce privește cantitatea de informație. În momentul în care te apuci să faci filmul, te întorci în propria ta memorie și atunci, în mod inevitabil, povestea care rezultă va fi legată în mod obligatoriu nu doar de propria ta viață ci și de filmele pe care le-ai văzut, de cărțile pe care le-ai citit, de gândurile care ți-au fost provocate de un text, de un fragment muzical, de mâncare și tot așa. Chiar dacă îți propui să pui pe masă un obiect cu totul și cu totul nou, este imposibil și este stupid să faci asta pentru că ar însemna să anulezi relația ta cu lumea. Noi sintem așa și pentru că drumurile pe care am apucat-o ne-au purtat pe fel de fel de proprietăți ale altora. E ca atunci când traversezi pe jos România și, dacă curiozitatea e prezentă, te vei abate de la drumul principal și vei vizita și tarlale care nu îți aparțin. Așa e și când faci un film. Intri în mod obligatoriu pe teritoriul altuia, dar trebuie să ai grijă cum intri pentru că să uiți că nu tu ești stăpînul este foarte grav.

Luminița Gheorghiu se întâlnește cu tot felul de alte personaje, care nu sint actori, care nu au treabă cu filmul.

Singurul actor prezent în spoturi este Simona Ghiță, într-unul din ele, dar care are un rol secundar și în interiorul poveștii devine un fel de oglindă a Luminiței. Și iarăși, lucrurile pe care nu le-am pus eu acolo, sint acolo. Când am plecat la filmare nu știam ce va ieși. Am spus că fac cum îmi vine și cele mai

multe lucruri s-au făcut pe loc. Și Simona m-a ajutat, fiind nepoata lui tanti Toia din Siliștea Snagovului, ea ne-a pus în legătură, apoi a rămas cu noi la filmare și la un moment dat am avut nevoie de ea și am pus-o în cadru. Când alegeam costumația pentru Luminița, i-au plăcut ghețele alea roșii pe care le poartă în spot și am spus: "Bine, astea să rămînă". La filmare la Rahova, și asta am văzut abia la montaj, am observat că și Simona are niște adidași roșii, un roșu din ăla ca al lui Dorothy din Oz. Și Luminița e blondă, Simona brunetă – o imagine cu două femei care așteaptă în fața unei porți. M-a emoționat că există o simetrie pe care nu eu am instalat-o acolo și ea s-a petrecut. În rest nu sint actori. Și așa am acoperit și ficțiunea și documentarul. Cîtă vreme există într-un film și actori și neprofesioniști, trecînd prin figuranți, e clar la granița între cele două genuri și noi am reușit să acoperim toate astea. Trebuia să funcționeze ca un plan doi la cinema.

Spoturile sint povești posibile?

Spoturile sunt fragmente dintr-o singură poveste, drumul pe care Luminița îl parcurge. Ce înseamnă lucrurile astea, cine sint oamenii cu care ajunge la un moment dat în contact – asta fiecare decide. Și constanta este relația cu celălalt, interacțiunea cu el, felul în care se întîmplă asta și felul în care celălalt pătrunde cu sau fără voia lui în propria ei poveste. Așa m-am trezit eu într-o dimineață cu gîndul ăsta – că, dacă există o misiune pe lumea asta, asta e. Să te întâlnești cu celălalt, altfel totul e o prostie,

nu are sens. Dumnezeu nu a gîndit lumea lipsită de sens așa că m-am gîndit că ăsta este sensul, sau unul posibil: întîlnirea cu celălalt. Care se întîmplă sau nu. Când se întîmplă nu e cu voia ta, poate cu dorința ta, dar nu poți provoca asta. Însă te poți pune în starea de întîlnire.

În calitate de jurat, care sint criteriile tale, ce cauți în filmele care vor fi, evident, diferite, cu abordări foarte diferite?

E foarte greu de spus, pentru că sint lucruri care sint imposibil de cuantificat și relația mea cu cinema-ul este o relație dependentă de ceea ce cred eu că ar putea fi "creierul cinematografic" – o anumită zonă a creierului nostru care se ocupă cu cinema-ul. Nu pot spune că e vorba despre emoție sau despre gîndire rațională, deși este și despre asta, dar s-ar putea ca lucrurile să nu fie așa pînă la capăt. Dacă vorbesc despre filmele mele, o să spun întotdeauna că ceea ce mă emoționează și îmi place în ele sint lucrurile pe care nu le-am pus eu acolo și atunci o să mă uit și o să apreciez ceea ce se întîmplă în filmele altora în raport cu acest lucru. Voi căuta mereu ceea ce regizorul nu a pus el însuși acolo, dar ceea ce a lăsat să apară.

Trebuie să există porțiuni care să fie acolo, fără să fi fost puse acolo.

Da. Și aici e vorba despre mai multe lucruri, în primul rînd despre un soi de smerenie, fără ca prin asta să ajungem la discursuri creștine. Deși nu e departe de asta, dar cumva e vorba în final tot de curajul de a te mira de ceea ce se întîmplă în afara minții tale, de ceea ce se petrece în sufletul tău. În momentul în

care ajungi pe platou și faci filmul tînînd cu dinții de o rețetă, ești pe picior greșit. Poți să faci asta, dar filmului îi va lipsi metafizica. Asta nu mă interesează.

Ți-a plăcut vreodată o cronică proastă la un film de-al tău? Negativă.

Nu m-am gîndit așa niciodată. Să îmi placă? Nu cred că poate să îți placă așa ceva.

Să îți placă argumentele ei.

Nu mi s-a întîmplat. M-am întîlnit cu fel de fel de opinii despre filmele mele, iar în momentul în care respectivul spectator se plîngea de filmul meu pe bune, nu am avut nici un fel de problemă, nu am încasat-o personal. Mi-a plăcut, de exemplu, un text care îndemna oamenii să nu cumpere DVD-ul cu "Moartea domnului Lăzărescu" pentru că e o porcărie. Mi-a plăcut pentru că omului ăla chiar nu i-a plăcut filmul. Ca oamenii de pe toate continentele să se întîlnească cu filmele pe care le faci tu și ca tu să te întîlnești cu ei prin textele pe care le scriu, asta e un lucru minunat.

A consemnat Laura Popescu

■ Nu rata!

PROIECȚIILE DE ASTĂZI ÎN PREZENȚA REGIZORILOR:

Visuri despre viață, la Odeon Sala 6, de la ora 17:30
Stoicikov, la Cinema Florin Piersic de la ora 18:00
Opera despuiată, la Cinema Victoria de la ora 19:30

TIFF.12
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 3.05-9.06.2013

PROIECȚIE SPECIALĂ

BALKAN MELODY

Regia: Stefan Schwietert
Elveția, 2012

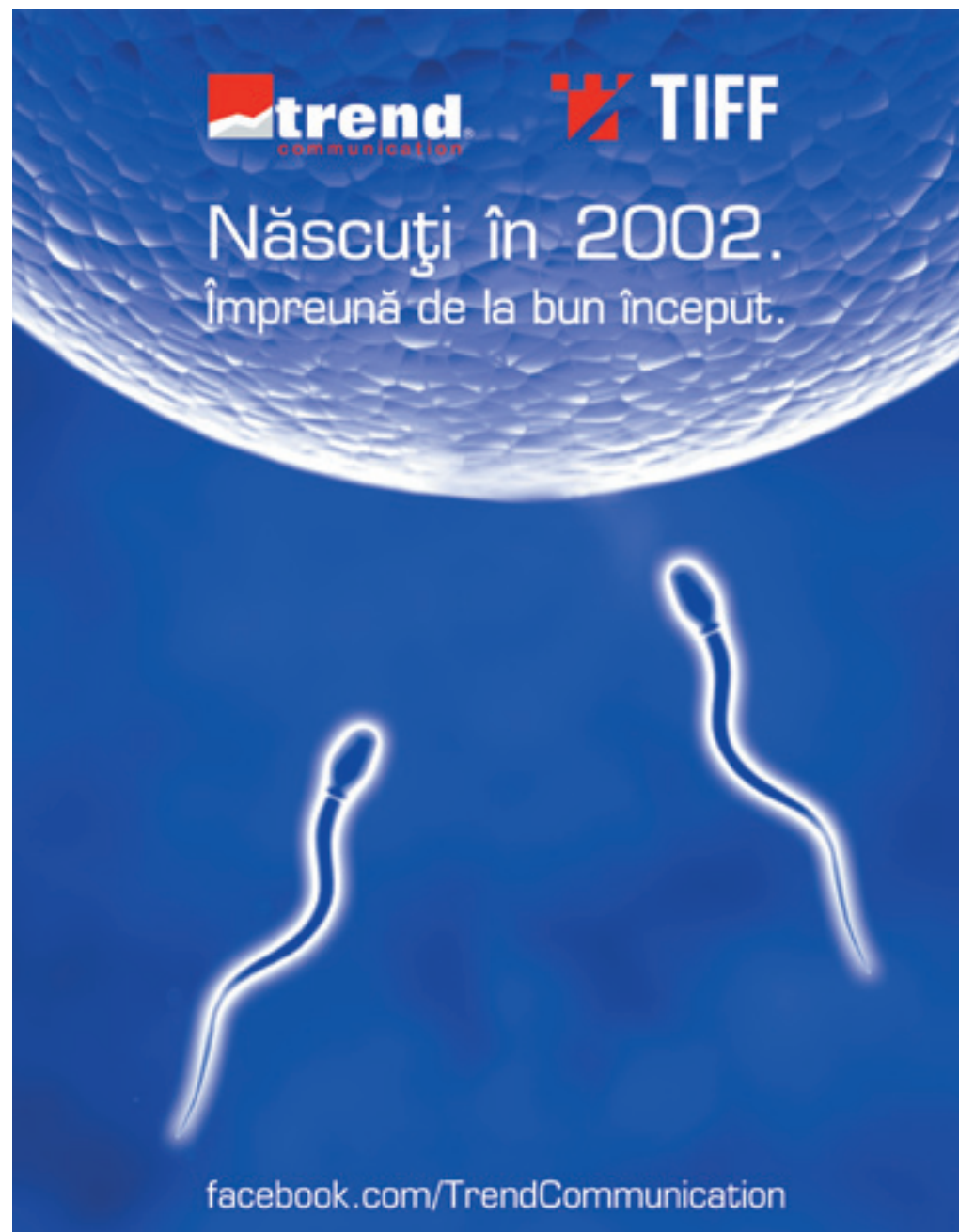
CONCERT

IOAN POP GRUPUL IZA

DU | 02.IUNIE | 18:30
CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR
BILET: 30 LEI

WWW.TIFF.RO

EVENIMENT PREZENTAT DE
TIFF
EVENTS

trend COMMUNICATION **TIFF**

Născuți în 2002.
Împreună de la bun început.

facebook.com/TrendCommunication

STĂPÂNUL MANIERELOR

Vodafone e mândru să susțină TIFF,
festivalul văzut cu telefoanele închise.

La Cluj, filmele bune întâlnesc oamenii de bine.

power to you

Bob a crezut că vânzarea de PC-uri
recondiționate și cu software ilegal
se va pierde prin rețea, neobservată

**BOB A GREȘIT !
REȚEAUA SE ÎNGUSTEAZĂ**

Microsoft
AUTHORISED
Refurbisher

m@dd
electronics group

www.pcmadd.com

InterogaTIFF

Cristi Puiu directed the TIFF 2013 videos and is a member of the Jury

As uncompromising a director as he is, Cristi Puiu is very affable when he sits and talks to you. We met at a nice outdoor coffee shop in Bucharest and we talked for an hour and a half. “Asked me anything,” he invited.

At some point my recording smartphone stopped working and I lost some of his stories. A part of them I recuperated here, others would make for another interview. If you want to further enjoy his ever-fascinating company, go see his film, *Trois exercices d'interprétation*, on June 2 at Cinema Victoria, at 4:30 pm, and have a chat with him afterwards.

This year's TIFF videos are quite different from the traditional funny reinterpretations of iconic scenes in great Hollywood movies.

Mihai Chirilov called me and asked me if I was interested in making a TIFF visual with Luminita Gheorghiu, and I said yes. “On one condition: let me do it the way I want”. I am always a potential jury member at a festival. I say that because I refused many invitations to be in juries – I'm not keen about leaving my house. And as a member of a jury in some festivals, the videos constantly annoyed me – usually, there was only one and when you are in a jury you have to watch the entire competition. And in the beginning the video is fine, and the second time is acceptable, but then you just get fed up with it. So I offered Mihai Chirilov to make one video for each day so that people won't get mad every time they see it. I made ten videos. And it is a funny situation – I am in the jury, I will watch them a lot, but I don't mind, because I am happy with them.

Some of them are closer to documentary, others to fiction.

At some point, while exploring the frontier between documentary and fiction, I ended up with a video in which the space in front of the camera, and the character Luminita interacts with in that space, are not fiction – the room belongs to the old lady in the video. We just put an actor in a space that we had not created, and the only thing we added was the camera and the position I put Luminita in, on the side of the bed beside auntie Toia. At the other end are all the stories I created with Luminita at their chore. In one of them, she sits on the side of

we are because of the paths we have taken, which have led us to other people's territories. It's like crossing Romania on foot – if you are curious enough you will leave the main road and see places that don't belong to you. It is the same with filmmaking. You inevitably cross other territories, but you must be careful how you enter them – it is unfortunate to forget you are not the master there.

Luminita Gheorghiu meets a lot of characters, played by non-actors.

The only actress in the film is Simona Ghiță. She appears in one video and she becomes a sort of mirror for Luminita. And there are things in there I did not put. When we started, we were not sure about what we will get. I said I would do as I feel and most things were done on spot. Simona helped me, she was auntie Toia's niece, and so she introduced us and she stayed during the shooting. At some point I needed her and asked her to be in the shot. When we picked Luminita's clothes, she liked the red boots she wears in the video. I said: “Fine, wear them.” And when I edited what we shot at Răhova, I noticed that Simona too was wearing red sneakers, vivid red like Dorothy's shoes from *The Wizard of Oz*. And Luminita was blonde and Simona brunette – the image of two women waiting in front of a gate. I was touched by the symmetry that I hadn't put there and it appeared. But there are no other actors. And so we covered both fiction and documentary. As

long as there are actors and non-actors as well as extras in a film, it is obviously at the frontier between the two.

The videos are possible stories?

They are fragments of a possible story, Luminita's journey. What it means, who are the people she encounters – that's up to each viewer to decide. The constant is the relationship with the others, the interaction, and the way the others get in her story willingly or not. Let's say I woke up one morning thinking that if there is a meaning to this world, that must be it – to meet with the another human being, or else its is pointless. God couldn't have conceived the world pointless, so that must be the meaning, the possible meaning: the meeting with your fellow human being. And it happens or not. When it does, it's not up to you, you can't cause it, but you can get ready for the meeting.

As a member of the jury what is it that you are looking for in a competition with very different films?

It is hard to say. There are so many things impossible to measure and my relationship with cinema has a lot to do with what I call “the cinema brain” – a certain area in our brains that deals with cinema. It's not just emotions or just rational thinking, it is all of that too, but things might take a turn for something different. In my films what will always move me is all the things I didn't put in there myself. So I will look for such things in the films of other directors.

I will look for what a director didn't put in there but allowed to manifest.

So things that are there, but where not put there.

Yes, and that means that the director is in a way humble, and not in the sense of a Christian preach. Although it is not far from the Christian concept, but in the end it is about the courage to wonder at the world outside your mind, at what happens inside your soul. If you go to the set with a ready-made film and don't let go of the recipe, you will get off on the wrong foot. You can do it, but the film will lack metaphysics. And I'm not interested in that.

Have you ever enjoyed a negative review of your own films?

I've never thought of that. What is it there to like? I don't think it is possible to enjoy it.

Maybe to like the argument.

It hasn't happened. I read a lot of different opinions on my films, and when a viewer would complain from all their heart about a film of mine, I didn't take it personally. I liked, for instance, an article that begged people not to buy “The Death of Mr. Lazarescu” on DVD, saying it was crap. I liked that he disliked my film so viscerally. I like the way people from all around the world meet with your films and you meet with them when you read their texts about your films. That's great.

Laura Popescu

TIFF Jury

FRÉDÉRIC BOYER

At the beginning of the '90s, movie buff Frédéric Boyer established Videosphere, a Parisian video store whose film collection now holds over 60,000 titles, most of them arthouse films. Between 2003 and 2008 he was senior programmer in the Cannes film festival Directors' Fortnight selection committee, focusing on films from the US, Great Britain, Australia, Eastern Europe and Scandinavia. Between 2009 and 2011 he was the Artistic Director of the aforementioned Cannes section, and then moved to New York, holding the same position within Tribeca, the festival founded by Robert De Niro. Frédéric Boyer is also the Artistic Director of Les Arcs European Film Festival, which takes place annually in the Alps mountain resort of Les Arcs.

LYNDA MYLES

Producer of Stephen Frears and Chen Kaige, former director of the Edinburgh International Film Festival (1973-1980), director and curator of film at the Pacific Film Archive, University of California, Berkeley. In 1985, she produced her first feature film, *Defence of the Realm*

(by David Drury), and joined Columbia Pictures as Senior Vice-President. She co-produced Alan Parker's *The Commitments*, recipient of five BAFTAs including the Best Film trophy and an Academy Award nominee, *The Snapper* and *The Van* (official selection in Cannes), by Stephen Frears, *When Brendan Met Trudy* (by Kieron J. Walsh) and *Killing Me Softly* (by Chen Kaige).

At the beginning of the '90s, she co-founded the East-West Producers seminar, the first training program for Eastern European producers. Together with Michael Pye she wrote *The Movie Brats* (1984), the first book ever about Steven Spielberg, Martin Scorsese, Francis Ford Coppola, Brian de Palma, George Lucas and John Milius.

She is a member of ACE (Ateliers du Cinema Europeen), and a mentor at the Koln International Film School and the National Film School of Denmark. In 2004, she joined the London National School of Film and Television as Head of Fiction Directing. At the moment, she co-produces the remake for *Defence of the Realm*.

GYÖRGY PÁLFI

Born in 1974, in Budapest. When he was only 13, he began experimenting

with a Super 8 camera. While a student of the Directing department (1995 - 2000) of Budapest's Theatre and Film School, he became noted for his short films *The Fishichtys* (1997), *The 7th Room in the Knock-Knock* (1999), and *Round and Round* (1999), the latter being selected in various festivals. He rose to international fame thanks to his first feature film, *Hukkle* (2002), which received the European Discovery Award within the European Film Academy awards gala, as well as many other distinctions.

His second feature film, *Taxidermia*, perceived as the shock-film of 2006, premiered in the Un Certain Regard section of Cannes. Co-written with his wife, Zsófia Ruttkay, the film brought Pálfi the Best Director Award at TIFF (2006) and four awards, including the one for Best Film, at the 37th edition of the Hungarian Film Week, the most important Hungarian cinematic event of the year. Pálfi also directed *Final Cut - Ladies and Gentleman*, a film-collage made of 450 classics, internationally acclaimed by the critics, and an episode of *Magyarország 2011*, an omnibus which screened at TIFF in 2012. At the moment, the director develops his next film project, *The Voice*.

FRANZISKA PETRI

Born on August 17, 1972 in Leipzig, Franziska Petri studied at the renowned "Ernst Busch Academy of Dramatic Art" in Berlin. Her cinema debut was a part in *The Big Mambo* by Michael Gwisdek in 1997, which opened the 48th Berlin International Film Festival. With her first leading role, in *Forget America* (by Vanessa Jopp, 2000) she attracted both critics' and audiences' attention.

She appeared in various cinema productions such as *Leo & Claire* by Joseph Vilsmaier, *The Heart Is a Dark Forest* by Nicolette Krebitz, *Long Shadows* by Connie Walther or *Memory* by Matthias Luthardt. For her outstanding performance in Lars Gunnar Lotz's *For Miriam* she received the Best Actress awards at the 59th Berlin International Film Festival 2009 - the Perspektive Deutsches Kino section and the 11th Aubagne International Film Festival (France 2010). In 2011 she was internationally acclaimed for her starring role in Kirill Serebrennikov's *Betrayal*, which premiered in the official competition of the Venice Film Festival 2012. For her performance, she received the Best Actress awards in the Abu Dhabi and Tallinn Black Nights film festivals.

CRISTI PIUIU

Born in 1967, in Bucharest, Cristi Puiu studied at Ecole Supérieure d'Arts Visuels in Geneva, graduating in 1996 with the documentary *25.12. Bucharest, North Railway Station*. In 1995, *Before Breakfast*, his student short film, was selected in Locarno. His feature debut, *Stuff and Dough* (2001) marks the beginning of the New Romanian Cinema. The film was selected in the Directors' Fortnight section at Cannes and received awards in Thessaloniki, Cottbus, and Trieste. His short film *Cigarettes and Coffee* received the Golden Bear at the Berlinale.

His second feature film, *The Death of Mr. Lăzărescu* (2005), world premiered in Cannes, winning the Un Certain Regard trophy. It was followed by countless other awards and selections in international festivals. In 2011, he wrote, directed and starred in *Aurora*, which was selected in the Un Certain Regard section of Cannes and received the Gopo award for Best Film.

Cristi Puiu co-wrote *Stuff and Dough* and *The Death of Mr. Lăzărescu* with Răzvan Rădulescu. Together, they also wrote the screenplay for Lucian Pintilie's 2003 feature film *Niki & Flo*. In 2005, the German director Didi Danquart made *Offset*, a feature film based on a screenplay by Cristi Puiu.

Did you know
we probably serve
the best coffee in Cluj?

★

Taste it yourself
FOR FREE
if you have
a TIFF badge or you are a guest.

TIFF
COFFEE POINT

by

str. Georges Clemenceau nr.2

■ **TRANSILVANIA TALENT LAB** - a doua ediție

20 de oameni pasionați și poveștile lor

Început anul trecut și desfășurat cu mult succes, Transilvania Talent Lab sau, așa cum deja îl reperează lumea de un an încoace, TTL-ul, a ajuns la cea de-a doua ediție.

Mergând pe formatul și structura testate odată cu prima ediție, TTL-ul devine încă o dată locul unde oameni pasionați de film, cu sau fără o pregătire în domeniu, se întâlnesc cu o serie de alți oameni foarte pasionați la rîndul lor, care își doresc să împărtășească din experiența și cunoștințele acumulate în domeniu. Cu alte cuvinte, 20 de tineri oameni de film se vor întâlni la Cluj, în perioada 2-6 iunie, cu 13 profesioniști ai industriei de film. Fie că e vorba de regizori, directori de imagine, producători, compozitori de muzică de film, directori de festival, experți în vânzări sau sisteme de crowdfunding, specialiștii TTL 2013 vor discuta și vor dezbate pe larg diverse teme de interes pentru cursanții TTL. De asemenea, cele 20 de proiecte selecționate vor fi atent discutate și analizate în cadrul unor ședințe de lucru aplicat.

Laboratorul oamenilor de film de la TIFF este structurat pe 3 module: Modul 1 - Dezvoltare (dezvoltarea unui proiect cinematografic), Modul 2 - Producție

(producerea unui proiect cinematografic) și Modul 3 - Marketing, Distribuție și Management Cultural. Cele 60 de aplicații TTL, din care au fost selectate 20, au conținut proiecte diverse, de la filme de scurtmetraj, lungmetraj (fictiune și documentar), la evenimente (workshop-uri, festivaluri de film) sau proiecte crossmedia.

Astfel, gama de subiecte și genuri de proiect este una extrem de variată la TTL 2013, fiind vorba de 10 scurt metraje, 4 documentare, 2 lung metraje de ficțiune, 3 evenimente culturale în zona filmului și 1 proiect crossmedia. Timp de 5 zile, în Mansarda Napoca 15, de dimineață și până seara târziu, se vor lua notițe, se vor purta discuții lungi, se vor pune întrebări și se vor auzi multiple răspunsuri folositoare. Scopul fiind acela de a șlefui și de a găsi direcția cea mai potrivită pentru proiectele depuse în cea de-a doua ediție a TTL-ului.

Alina Manolache, Ana Maria Viștea, Anca Floroiu, Anca Milchiș, Andreea Borșun, Bogdana Popa, Cristina Bărbulescu, Dana Tomoș,

Ioana Lascăr, Ioana Laura Nicoară, Ioana Țurcan, Irina Dobriță, Manuela Borza, Marius Alexandru Tătărașanu, Mihai Andrei Leaha, Paula Oneț, Răzvan Mihai Badea, Roxana Andrei, Rodica Domnițeanu și Sergiu Lupșe se vor strînge la Napoca 15, din Bacău, Brașov, București, Buzău, Carei, Cluj Napoca, Iași, și se vor întâlni cu producătorul britanic Nick Powell - director al National Film and Television School din Marea Britanie, cu producătorul francez Jean de Forêts, cu Frédéric Boyer - director artistic al Tribeca Film Festival și Les Arcs European Film Festival, membru al Juriului TIFF în acest an, cu Clare Downs - script analyst din Marea Britanie, cu consultantul pe scenarii și curatorul Sirkka Moeller, cu Marta Lamperova, unul dintre cei mai reputați experți EAVE, trainer în multiple workshop-uri și laboratoare de gen, cu o vastă experiență în domeniul festivalurilor și distribuției de film, cu scenaristul, producătorul și regizorul român Lucian Georgescu și cu Oana Radu și Elvira Lupșa,

Melissa Leo

fondatoarele Romanian Film Initiative și al festivalului Making Waves: New Romanian Cinema Festival de la New York.

Pe lângă seminariile și discuțiile aplicate pe proiectele TTL-iștilor, Mansarda Napoca 15 găzduiește sub egida laboratorului de film și o serie de masterclass-uri, dedicate nu numai participanților, ci și publicului de festival. Anul acesta, directorul de imagine Ed Lachman, compozitorul Adrian Enescu

și unul dintre cei mai iubiți regizori ai TIFF-ului, Sebastián Lelio, vor intra în dialog cu cei care iubesc să vadă filme, să facă filme, să discute despre film. Al doilea TTL se preconizează plin. Plin de oameni frumoși, de energia lor creatoare și de pofta de a afla, a ști, a deveni mai priceput la spusul poveștilor prin imagini și la transmitul poveștilor mai departe.

Oana Răuceanu

■ **EducaTIFF**

Noutați la EducaTIFF, ediția a cincea

EducaTIFF este programul de educație cinematografică pentru elevii inițiat în 2009 în cadrul Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF) din Cluj-Napoca, eveniment organizat de Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc (APFR).

EducaTIFF este primul program de educație cinematografică ce a debutat cu scopul de a (re)aprinde pasiunea publicului tânăr și foarte tânăr pentru magia artei cinematografice și de a influența primii pași către o agendă solidă și coerentă de programe școlare de educație media. Astăzi, când toată lumea este expusă constant și adesea agresiv la comunicarea media, cei mai tineri sînt și cei mai vulnerabili. Filmele pentru copii și adolescenți se adresează unui public ale cărui nevoi educaționale și culturale ating cote foarte ridicate.

Educația cinematografică stimulează învățarea și percepția critică, analizele și dezbaterile asupra emoțiilor și subiectelor stîrnite de filme. De asemenea, prin educația

cinematografică, copiii și tinerii devin capabili să folosească filmul ca sprijin al propriei creativități, iar industria filmului trebuie să le respecte opiniile.

Prin dezvoltarea programului EducaTIFF, TIFF își asumă misiunea de a forma, începînd de la o vîrstă foarte tînră, un public de film avizat și își încadrează eforturile alături de cele ale altor proiecte europene similare.

Pe parcursul celor patru ediții anterioare, EducaTIFF a devenit o importantă platformă educațională, ce s-a extins în 2012 în afara Festivalului de Film Transilvania, dar și în afara municipiului Cluj-Napoca, organizatorii desfășurînd activități și în Sibiu și București, înregistrînd cea mai de succes ediție a programului educațional. Peste 2.700 de participanți din cele trei orașe s-au bucurat de proiecțiile, ateliere de film și seminariile din programul EducaTIFF 2012.

Pentru ediția cu numărul cinci din cadrul Festivalului Internațional de Film Transilvania (31 mai - 9 iunie, Cluj-Napoca),

organizatorii au pregătit o nouă serie de activități menite să dezvolte cultura cinematografică a elevilor: proiecții speciale, ateliere de film, seminarii de critică de film, lecții de cinema.

Micul corb (Olanda, 2012) a cîștigat numeroase premii importante, printre care: Deutsches Kinderhilfswerk Grand Prix - Berlin 2012, Premiul UNICEF/UNICEF Award - Buenos Aires, Descoperirea europeană a anului/European Discovery of the Year, Premiul publicului tînră/Young Audience Award - European Film Awards 2012. La rîndul lor, *Ce mică e lumea!* (Spania, 2012) a cîștigat Premiul DOC U!/DOC U!, Premiul publicului (locul 3) - IDFA 2012, Cel mai bun documentar - Boulder 2013, iar *Marussia* (Franța-Rusia, 2013), filmul regizoarei românece Eva Pervolovici, a fost selectat la Berlinale Generation anul acesta.

Spre bucuria copiilor, organizatorii EducaTIFF au programat și pentru această ediție o serie de ateliere de film. În perioada 5-9 iunie, elevii din clasele I-VIII

sînt invitați la Muzeul de Artă, la ateliere de animație. Pe parcursul fiecărui atelier, participanții vor primi noțiunile necesare privind realizarea unui scurt filmuleț de animație, vor lucra în echipe și vor construi povești și personaje, vor filma și vor edita materialul, pentru a realiza propriul lor film.

Atelierele vor fi susținute de Joseph Samuel Deif Shahata - animator, artist multimedia, cu experiență în programe de educație prin intermediul artei, în cursuri de film și fotografie, precum și ateliere de animație pentru copii și tineri, susținute în cadrul mai multor festivaluri internaționale de film.

Accesul la seminariile și atelierele din programul EducaTIFF 2013 este gratuit, pe bază de înscrieri: Gabriela Bodea - coordonator proiect Cluj: email gabibodea@cinemavictoria.ro, telefon 0741.064.764 Biletul de intrare la proiecțiile EducaTIFF este 8 lei. Se recomandă participarea pe bază de rezervări, la aceleași date de contact. Pentru informații suplimentare despre EducaTIFF: Ramona Șarbu - Project manager EducaTIFF: email educatiff@tiff.ro, telefon

0733.735.915. Programul detaliat al acestei ediții EducaTIFF este disponibil pe site-ul www.tiff.ro/educatiff. EducaTIFF 2013 este un proiect cultural finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Ramona Șarbu

În perioada 31 mai - 4 iunie, publicul EducaTIFF este invitat la cinci filme special alese pe categorii de vîrstă, care au participat la festivaluri internaționale de renume. Pentru trei dintre acestea, *Micul corb* (Olanda, 2012), *Marussia* (Franța-Rusia, 2013), *Ce mică e lumea!* (Spania, 2012), elevii participanți la vizionare vor primi materiale didactice și vor putea realiza cronici de film pe care să le înscrie în Competiția Tineri Critici de Film. De asemenea, după proiecție, copiii vor putea participa la *Lecția de cinema* cu regizoarea Eva Pervolovici (în 2 iunie, de la ora 12.00) și la două *seminarii de critică de film*, desfășurate la Muzeul de Artă în 3 și 4 iunie, de la ora 12.00.

■ Ce se întâmplă, documentarule?

Opera despuiată

Marc Rollinger, mic și bolnăvicios, are mulți bani și cel puțin o dată pe lună călătorește ca să vadă Don Giovanni. Altă operă nu-i place. E obsedat de putere, bani, moarte și imagini. Mai precis, imagini cu băieți musculoși pe care-i închiriază și-i pozează nuzi, printre alte lucruri. Aranjat în apartamentul amenajat de el în scopul acestui portret documentaristic, Marc Rollinger privește către un tablou în stil renascentist al cărui protagonist este și mărturisește "I look a bit lonely in the picture". Filmul de față, cu niște cadre de o sensibilitate cinematografică majoră, îi conferă lui Marc Rollinger nu un tablou în care să pară vag singuratic, ci 24 de tablouri pe secundă. Între idiosincrazii ciufute de om bogat și probleme de om singuratic pe care nu-l vrea nimeni, filmul își păstrează un ton calibrat care nu încurajează nici vărsatul de lacrimi pentru bietul bolnav

(pentru că suferă de o boală care rămâne misterioasă pentru majoritatea filmului), nici dispreț pentru bogatul care-și sparge banii-n vanitate. Astfel încât *Opera*

despuiată e un soi de *Queen of Versailles*, varianta gay, luxemburgheză și cu operă.

Cătălin Moise

■ Supernova

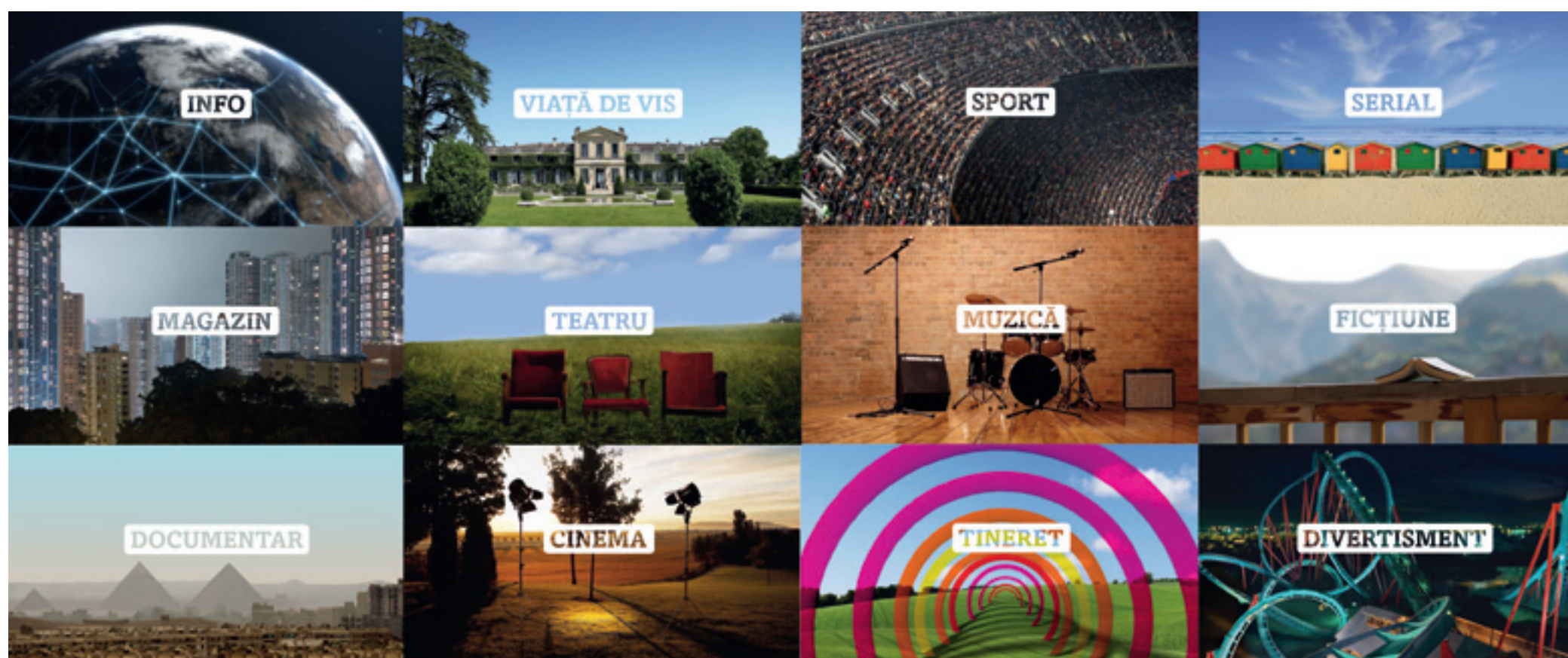
Drumul Halimei

La 23 de ani după ce Safija, musulmancă fiind, s-a încurcat cu Slavo, care era cât se poate de sîrb și ortodox, Halima își îngroapă soțul proaspăt escavat dintr-o groapă comună. Nu-și poate îngropa și fiul, iar, pentru cauzele refuzului ei de-a oferi o probă de AND util unei identificări pozitive, mergem înapoi în timp, cînd Salvo plecase în Germania, iar Safija era gravidă și persecutată de rudele ei. Melodramă fierbîndă de dureri și orori, filmul lui Arsen A. Ostojic este rudă bună cu *Incendies* al lui

Denis Villeneuve: aceleași mecanisme în egală măsură străvezii și perfect funcționale, aceleași patosuri, aceeași schemă narativă spartă de flashbackuri. Rețeta funcționează impecabil și datorită plauzibilității ghemotocului de drame mici și crime de război, dar și pentru că Ostojic inserează niscaiva subilități observaționale despre viața la țară, care curge înainte peste genociduri, vinovății și morminte.

Cristi Mărculescu

www.tv5monde.com

PRIMUL CANAL GENERALIST DIN LUME
ÎN LIMBA FRANCEZĂ
SUBTITRAT ÎN LIMBA ROMÂNĂ

PARTOUT AVEC VOUS
TV5MONDE

■ Blog

Meseria pierdută de a scrie pe bani

Dacă e iunie, e TIFF, e articolul zilnic pentru Aperitiff. Din nou, mă simt de-a dreptul cocoșată de greutatea întreprinderii. Nu numai pentru că nu prea mă mai țin șalele (de vină e timpul prea mare petrecut în fața computerului sau în scaunul de cinema, și nu vîrsta; da, știu, negare, negare, negare) ci și pentru că nu e tocmai ușor să lupt să-mi păstrez, zi de zi, noapte de noapte, un număr minim de neuroni în atmosferă dementă a festivalului, ca să livrez ceva cît de cît coerent pentru o audiență pretențioasă, ci pentru că, grozăvie (!), sînt plătită pentru asta. Aproape că am uitat cum e să scrii pe bani. Sau să spui ceea ce crezi, fără nicio constrîngere, și să-ți mai rămînă și de un suc după. Tristețea e că, în cele 12 ediții de TIFF, am asistat la renașterea cinema-ului românesc și la moartea jurnalismului - și nu doar al celui de film. S-au scris și se vor scrie multe analize - neplătite - despre motivele acestui "măcel". Mai trist e că presa continuă, într-o formă sau alta, să-și sape singură groapa (de pildă, am tot auzit de practica

unor reviste sau ziare de a-și concedia angajații și de a apela doar la "voluntari", cu complicitatea profesorilor de la fabricile de șomeri numite "facultăți" de jurnalism; bieții studenți speră să-și facă un nume, nerealizînd cît de grav își sabotează viitorul). Dar nu e asta locul să caut explicații sau vinovați: aș fi ca o văduvă care se căinează la catafalcul soțului că dacă nu l-ar fi lăsat să mănînce șorici de fiecare Crăciun, poate n-ar fi crăpat de infarct. Însă nu pot să nu constat cît de abruptă a fost degradarea: dacă îmi zicea cineva acum cinci ani că ziariștii cei mai buni din breaslă vor ajunge să-și schimbe meseria de disperare, aș fi rîs, incredulă: "du-te, mă, de aici!". Însă astăzi, jurnalismul românesc ar trebui pus în nomenclator la rubrica "meserii dispărute" alături de potcovari, cărăuși, dactilografe, birjari, sacagii și plutași.

Paradoxul e că, spre deosebire de pierduta artă a lustruitului pantofilor, care nu-și mai găsește mușterii, scrisul n-a dispărut. Despre filme se scrie din ce în ce mai mult, într-o isterie cacofonică. Dispare ideea că

trebuie să plătești pe cineva pentru felul cursiv, competent, în care minuieste cuvintele, ideile, gramatica. Dar același lucru se întîmplă peste tot, poate nu la o scară atît de dramatică. Dacă ajungi să fii plătit, devine din ce în ce mai greu să-ți păstrezi integritatea. În lungul pomelnic al concedierilor de la marile publicații, numele formidabilei Stephanie Zacharek apare des. A ajuns de la Salon.com, care și-a redus drastic stafful, la Movieline, un site de entertainment cu pretenții, care se întreținea, în principal, din reclama pe care marile studiouri o furnizau. Zacharek a fost concediată și de aici cu doar o săptămînă înainte de premiera ultimul *Batman*; se știe că ea a disprețuit celelalte filme din serie regizate de Nolan, iar Warner cumpăraseră multă reclamă pe site (deși mă îndoiesc că o cronică proastă ar fi convins măcar 0,0000001% din hoardele de multiplex să ocolească filmul). Parcă totul a devenit o mlaștină în care plutesc doar amoebele fără coloană vertebrală.

În România, unde lumea e și mai strîmtă, banii și mai puțini,

miza și mai mică, endogamia și contaminarea e chiar mai mare. E, practic, imposibil să trăiești din scrisul despre cinema - așa că mulți ajung să facă PR acelor filme pe care ar trebui să le cîntărească. Supraviețuiește cine poate. Unii regizori de pe aici spun că așa le trebuie criticilor profesioniști, că oricum erau o șleahtă jalnică și incompetentă - dar sînt primii care dau *search* pe net imediat ce le iese filmul ca să vadă ce se mai scrie pe aici, atunci cînd "Variety" îi ignoră. Sigur, mulți ar prefera o mîzgăleală blogăristică elogioasă în locul unor critici bine scrise, dar deranjante.

Un alt paradox: la moartea legendarului Roger Ebert, faimosul critic de film, emoția și tributurile au fost aproape la fel de masive ca la Michael Jackson. Roger a atins multă lume, așa cum nimeni n-a mai făcut-o. Se pare că e nevoie de critici, dar nu și de cei plătiți. Aș vrea să termin într-o notă mai optimistă, dar asta nu e un film hollywoodian. Nu cred că există vreo speranță pentru viitor, ci doar întîmplări norocoase, aproape miraculoase, cum este cea de față.

Anca Grădinariu

ÎN ROLUL PRINCIPAL: REGELE

PENTRU CEI PESTE 18 ANI
www.desprealcool.ro

SUSTINUT DE
URSUS
REGELE BERII ÎN ROMÂNIA